

“Bu karmaşanın içinde, gürbüz bir ağacız.”

GÜRBÜZ

SAYI

4

TEMMUZ-AĞUSTOS
2025

Kültür, Sanat ve Edebiyat Dergisi

gurbuzdergisi.com

yayında!

HÂME-İ ŞİKESTE 4

EBRAR SU KIRATLI

İSİMSİZ RUHLAR DİYARI 6

BEYZA NUR ÖZDEMİR

BİLSEM Kİ 8

GİZEM YOLDAŞ

HİROŞİMA'DAKİ GÖLGELERİN 10

ANLATACAKLARI VAR

BUSENUR KURAMAZ

GÖLGELERİN ALTINDA 12

BÜŞRA GÜN

DÜŞEN GÖLGELER 14

EBRAR YAŞARYILDIZ

SAYE 16

FEYZULLAH SUCU

AYNADAKİ ÇARESİZ 18

SEVGİ GÜLBAY

KİMİM Kİ BEN? 20

GİZEM YOLDAŞ

BUNU TEMMUZ BİLİYOR 22

ELİFE RANA YILDIRIM

RENKLİ GÖLGE 24

NAGİHAN BAĞCI - İDİL YILDIRIM

AYDINLIKLARDA DA VARDIN 26

NİLGÜN ÇETİNKAYA

KIRINTI 28

FEYZA YURDUNKULU

IŞIK, KAMERA, YORUM 30

SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

gürbüz
"Bu karmaşanın içinde, gürbüz bir ağacız."

İKİ AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ - SAYI 4
TEMMUZ-AĞUSTOS 2025

İMTİYAZ SAHİBİ &
GENEL YAYIN YÖNETMENİ

EBRAR SU KIRATLI

EDİTÖR
SÜMEYYE AKSOY

YAYIN KURULU
NİDANUR BAĞRIYANIK
SÜMEYYE KEVSER YILMAZ
GİZEM YOLDAŞ

TASARIM
NEZİHA ŞİMŞEK

ÇİZİM
EBRAR SU KIRATLI
AYŞE NAZ TAŞ
AYŞE YAĞMUR BOZDEMİR

DİJİTAL İŞLER
EMİR SELİM SOYDAN

SOSYAL MEDYA
İREM BAYDENİZ

SOSYAL MEDYA
HESAPLARIMIZ

 GURBUZDERGISI

 GURBUZDERGISI

© Her hakkı saklıdır
Bu dergide yer alan,yazı, çizim,
fotoğraf ve illüstrasyonlar
elektronik ortamlar da dahil
olmak üzere yazılı izin olmaksızın
kullanılamaz. Gürbüz dergisi,
dijital bir dergidir, izinsiz basım
yapılamaz.

EBRAR SU KIRATLI

HÂME - İ ŞİKESTE

Hâme-i Şikeste

Bir ateş harmanından sağ çıkmış, çıkarken verdiğim mücadeleyle küllerim saçılmış gibiydi. Savaşın içerisinde aldığı yaralara mı bakmalı insan, külleriyle beraber kaybettiği değerlere mi? İnsanı insan yapan o değerler değil midir? İçimde attığım her çığlık, kazanacağım kimlik mücadelesi içindir. Pistte, kaskın içinde salladığım her kılıç hedef içindir. Eskrimde olduğu gibi, savunma da saldırı da stratejidir. İnsanın savaşı hayat içindir: o hayatın içinde kendine bir kuytu bulabilmek içindir. Bazen hayat bizi bataklık gibi içine çeker, bazen de alır göklere çıkarır. Herkesin hikâyesi farklıdır. Herkesin oyunu farklıdır. Herkesi bir gölge takip eder. Yaşanmışlıklardır o gölgeler, çığlıklardır o gölgeler.

Bazı insanlar cehennemın kendisidir. Dünya harlı bir ocakta yanarken onlar kaşıklarla çevirirler. Bazı insanlar günahın kendisidir. Çevrende olduğu zaman seni de yakar, günahları gölgesi gibi takip eder. Dünya tezatların dünyasıdır. Bir avuç iyi insan, yarını hesaplamadan mücadelesine devam ediyor. İyi insanlar, gölgelerin içinden yürüyerek geçerler. Karışmaz onların gölgeleri diğerlerinin gölgesinde. Başlarında güneş taşırlar, aydınlık bir madde olsaydı onlar olurdu. Yanan dünyanın ortasında elleriyle su taşırlar, harlı ateşi bir nebze olsun söndürebilmek için.

Ben bu hayatta yirmi birlik yorgunum. Bir pistte kılıç sallar dururum. Kulaklarımda şarkı susmaz, yazar yazar dururum. Kılıç kırıldı, kalem kırıldı, insan kırıldı. *Hâme-i şikeste* döküldü dudaklarımdan. Yerdeki kırıklar ayaklarıma battı, ayrılıklar canımı yaktı. Kırılmış kalemimle hâlâ yazıyorum. Mürekkebi kan, harfleri sessizlik olan cümleler kuruyorum. Çünkü bazı kelimeler susarken daha çok konuşur. Heybemde gölgemi taşıyorum. Pistteki tüm savaşım, gölgemi güneşle takas edebilmek adına. Sadece ben değilim; nice ellerde kalem sustu, nice dillerde söz kırıldı. Bu savaş, kırıkların çağında yankılanıyor. Kırık kalemimle yazdım ben bu sessizliği; kılıcın ucuyla değil, suskunluğumun çizdiği izlerle.

BEYZA NUR ÖZDEMİR

İsimsiz Ruhlar Diyarı

Ben, beni yarattıklarının gölgesiyim.

Sen, seni yarattıklarının gölgesisin.

İkimiz de tutsağıız insanların,

Birbirimize taktığımız sıfatların.

Ben, annemin gölgesiyim; sen, babanın.

Ben, komşu kızının gölgesiyim; sen, Ahmet Bey'in.

Bir kendimiz olamadık gölgeler arasında.

Herkes kendi gölgesiyle küskün, yalandan diyarları var.

Herkes kendi gölgesinden kaçıyor, kafalarında tutsakları var.

Sen kimi tuttun? Benim bir kedim var.

Duvarları tırmalar, duvarları tırmalar, duvarları tırmalar...

Kimin gölgesi kimi ezmiş, hangi sokaktan geçmiş,

Benim gölgem onlara küsmüş, insanlara ahım var.

Kim boyunduruk altına aldı ruhunu, belki de hiçe saydı duygunu?

Sen kurbanısın bu çağın, gözlerinde gölgelerin izi var.

i s i

m s i z

r u h -
l a r

d i -

y a -

r i

bilsem ki

Şimdi bilsem ki kilometrelerce uzaktasın
Ve kilometrelerce hasret var aramızda,
Sararım bir tütün yılgın parmaklarımla,
İkimiz niyetine.
O vakit,
Tüm hasret türküleri,
Benim balkonumdan yankılanır.

Şimdi bilsem ki kilometrelerce uzaktasın
Ve kilometrelerce hasret var aramızda,
Evimin camlarını açarım,
Perdeleri sıyırırım ardına kadar.
O vakit,
Saçlarına değen rüzgarlar,
Odamda cereyan eder.

Şimdi biliyorum kilometrelerce uzağımdasın.
Ve kilometrelerce hasret hep büyüdü aramızda.
Acı büyüdü,
Aşk büyüdü,
Ben büyüdüm.
Su aktı,
Ağaçlar kurudu,
Evler yıkıldı.
Yeni canlar doğdu dünyaya,
Kimisi göçtü.
Yalnızca sen,
Elimdeki kesik fotoğraf yaşında,
Hasretimde kaldın..

Hiroşima'daki Gölgeler

Gölgeler, benden bir parçadır. Bazen tam üstümde, benimle aynı alanı, dünyada edindiğim minicik zerre kadar noktayı paylaşırken, bazen benden de uzaklara uzanır. Yoldaşlığımı yapandır da, yolundan ayrı köşeleri arzulayandır da. Bir bakarım, önümde, benden de aceleci. Gün döner, arkamdan eşlik eder usulca, biraz da ürkek. Benliğimin aynadaki ters yüzüdür gölgem. Bazen daha renklidir koyu tonuyla, siyaha olan sevdasıyla. Aslına bakarsak, duruşu da daha diktir benden. Kimsenin etkisiyle eğilmez, bükülmez. Bir tek güneşle olan bağındandır ki, döner durur çevremde.

Gölgeler bizden de insandır, insaflıdır. Bir gölge başka gölgenin ne canına dokunur ne malına... Gösterişi de sevmezler, farklılıklarıyla bir olmayı bilirler. Anı yaşarlar, kaygılarla ömürlerini tüketmezler. Bir gölgenin başka gölgeyi kıskandığını da göremezsiniz, bir gölge hırsızlık hiç yapamaz. Kısılır, uzar, üzerine

basılır ama vazgeçmez durduğu noktadan. Noksandır yalanlardan, kalıplardan; biriciktir bundan.

Her ne kadar biz terminolojimizde gölgeleri olumsuz bağlamda kullansak da - "Gölge etme, başka ihsan istemem" - çoğu vakit en özümüzü yansıtanlardır onlar. Hatırlamalı: insanlığın yüz karası Hiroşima'daki felaketten geriye tek kalan da gölgelerdi. İşlenen cinayeti yalnızca haykırabilen, sessiz ama güçlü bir kara

lekeden ötesiydi gölgeler... Yaşanmışlıkların en nadide, belirgin hatırasıydı bir yerlerde. Bir annenin çocuğunu son çağırışıydı, bir köpeğin son su içişi, bir kedinin son ağacı tırmalayışıydı belki.

rin Anlatacakları Var

Bir daha yaşanamayacak tüm günlerin heykeliydi; işçiliksiz, maliyetsiz ve soyut. O gün bugündür gölgeler hep biraz şüphededir bence: ya bir gün daha bir canlıyı tek başına temsil etme yükü altında kalırsa diye... Tüm bu kavgalar sona erdiğinde, dünya dağınık bir yapbozun parçalarından toplanmış bir millete dönüşemezse, muhtemeldir beceremezsek yaşam oyununu sürdürmeyi; gölgeler bize nispet yaparcasına hüznü ama hep bütün olarak kalacaktır.

Onlarda yasaklar da yoktur; zengin, fakir yahut siyahı ve beyaz diye ayırtamazsınız. Bir gölge gelse dile, önce tabularımızın saçmalığından bahsedirdi. Nedendir böylesine bencillik ve ayrışma? Niçin, mesela, bir dolu uyruktan insan fikirleriyle bir gezegeni sahiplenmeyi öğrenemez? Daha kaç gölge gerekiyor, gözler önüne serilen; bunu yüzümüze çarpmak için öylece kalıveren?

Ben yalnızlıklarımın güçlenmeyi de sevdiğime sıkı sıkıya sarılmayı da gölgelerden öğrendim. Sarılmış gölgelerde izledim mutluluğun eserini. Başını ellerinin arasına almış birini, dik bir sandalyede ama kambur bir vaziyette otururken gördüm; yerde onu gözleyen, kederine ve dağınıklığına ortak gölgesinden tanıdım çaresizliğini. Arkasına bakamayacak halde kaçıp gidenlerin de kendilerini ele verendir gölgeleri, hemen peşi sıra ayrılışlarıyla. Hiç dile gelemeyen yarım sözler de o gölgenin silüetinde yer edinir usulca.

Gölgelerden ibret alınacak çok şeyimiz var; yer üstüyle ilişkimiz kesilene değin, siyahın aslında en beyaz duygulara tercüman olduğunu fark edene dek...

Gölgelerin Altında

Gölgelerin altında
Oklarlayım hayatımın ortasında
Çığlık atıyorum adını duraksamadan
Ve kalbin geçiyor durağımdan

Yazık ki yıldızlar güzel değil bu gece
Yazık ki tekrar kaydılar, tutuldukça birine
Güvenmeyi seçtim birisinin gölgesine
Hatırlattı ki cisim gittikçe gider, gölge de

Sen bir gölge kadar var hissettiremedin
Sen bir gölge kadar "Ben buradayım" diyemedin
Sözlerim ıslanmış da sıkılmış bir bez
Zemine çarpıp atılmış öylece

Ben gittikçe gölgemin gelmesi gibi
Senden uzaklaştıkça gelecekmişsin gibi
Uzaklar bize hapishane şiirleri verirdi
Neyse, sen yolunu bulmuşsun artık

EBRAR YAŞARYILDIZ

İDÜŞEN GÖLGELEİR

Düşen Gölgeler

Söğüdün ince yaprakları toprağın üzerinde geniş bir gölgelik alan oluşturuyordu. Bu ışık ve madde oyununun ortaya çıkardığı avantajdan yararlanıyordu çocuk. Yaz aylarının en sıcak olanıydı. Söğüdün etrafı uçsuz bir yeşil düzlükten ibaretti. Yol kenarına yaklaşık kırk beş metre uzaktaydı ağaç. Çocuk özellikle güneşin en tepede olduğu saatleri seçiyordu. Güneş çimleri battaniye sicağıyla ısıttıktan sonra ılımış otlar çocuğun beyaz tenini sarmalar, otların arasında ve söğüdün altında kalan toprak ise serinliğini koruyarak çocuğa lezzetine doyamadığı bir his bırakırdı.

Çocuk, söğüdün kendi altında oluşturduğu bu ışık oyununu izlemeye gelirdi her gün. Güneş ağaca dik vururken, salkım yaprakların hafif esintisi eşliğindeki dans gösterisi çocuğun göz kapakları üzerine vurduğunda sihirli parıltılar yaratırdı. Gözü kapalı olmasına rağmen gölgenin ve ışığın düzensiz hareketlenişi çocuğun ilgisini çeker ve onu gıdıklardı. Güneş tepeyi terketmeye başladıkça söğüdün altına düşen gölge de yavaşça yerini terk ederdi.

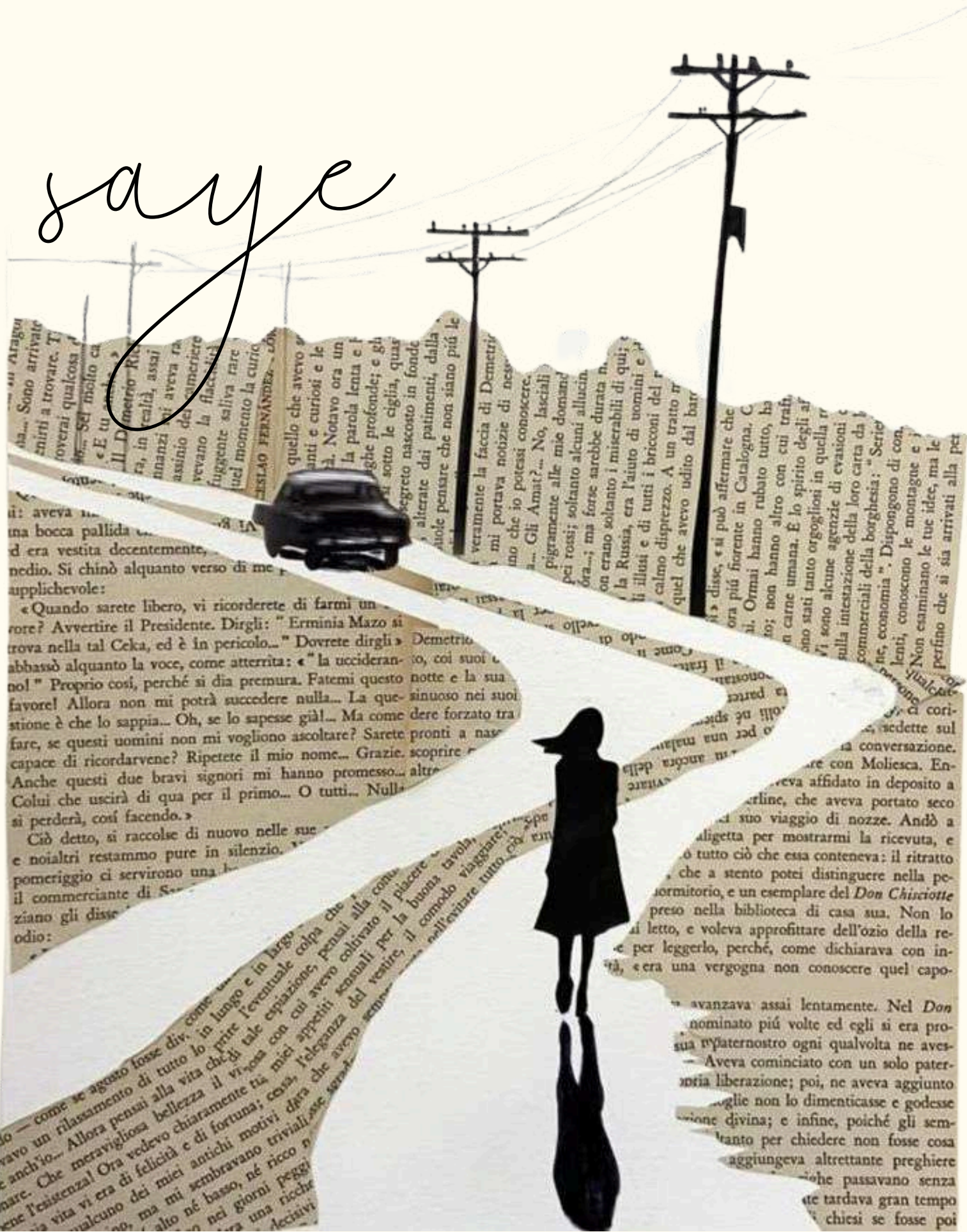
Çocuk bu telaşsız ayrılığı gölgenin dokunuşları üstünden çekilene kadar fark etmezdi. Güneşin yolculuğu ile birlikte rüzgarın esinti yarışları da yavaştan başlardı. Hafifçe başlayan rüzgar güneşin batışa yaklaştığı her an biraz daha hızlanırdı. Çocuk söğüdün koynunda uzanırken rüzgarlar etrafında birer çember oluşturur, kollarındaki tüyler diken diken olurken hafifçe kıkırdamalar ve kontrolsüz titreyişler başlardı. Otlar rüzgarın yardımıyla çocuğa dokunur, onu biraz daha kendilerine çekerlerdi. Çocuğun gülüşü sessiz ovada yankılanırken söğüt yaprakları da sesine ritmik bir şekilde onunla birlikte gülerdi. Güneş o tepesi bembeyaz dağların arkasına doğru utangaç bir şekilde saklandıkça gölgenin var oluş süresi yavaşça bitişe yaklaşırdı. Gökyüzündeki mavi koyulaşmaya ve rüzgarların artık şiddetle savurduğu çimler çocuğa vurmaya başlardı.

Gündüzün sıcak kolları altında söğüdün gölgesinde geçirdiği zamanlar çocuğun hiçbir zaman aksatmadığı bir alışkanlık haline gelmişti. Zamanında yanında bir adamla birlikte aynı toprağın üstünde otururlar ve salkımların arasında binbir türlü komik şeylerden bahsederlerdi. Rüzgar adamın sözlerini söğüde taşırdı. Söğüt çocukla birlikte güler, hatta bazen çocuğun yüzüne öyle şefkat duyardı ki yapraklarıyla yüzünü okşar, biraz daha kıkırdamasını isterdi. Çocuk buralara yalnız geldiğinde söğüt onu her zamanki gibi kollarına alır, yapraklarını bir arada tutarak gölgesinin çocuğun üzerine düşmesine gayret gösterirdi. Ama çocuk her zaman aynı noktada uzanırdı. Söğüt, çocuğa özel bir varlığın köklerinin arasında olduğunun farkındaydı. Çocuk yüzeyin üstündeki beyaz taş parçasının hemen sağında yatar, gölgenin ve söğüdün adamdan dinlediği hikayeleri ışık oyununa çevirmesini izleyerek şimdi yüreğinde özlem duyduğu adamın sesini rüzgarın elleriyle kulaklarına fısıltılarla getirdiğini hayal ederdi. Uzaklarda bir yerlerde çocuğun gülüşleri acı bir özlem sesiyle işitilirken herkesten habersiz sadece söğüdün ve rüzgarların arasında bir sır olan hikayeler yalnızca çocuk için söylenirdi.

Şimdi yalnız olan çocuk zihnindeki her bir anıyı herkesten ve her şeyden uzakta tutarak sadece maddesel bir döngü üzerinden gölgelerin altında saklıyordu. Adamın anılarını saklayan söğüdün salkımlarının her biri birer anı taşırdı çocuğun zihninde. Her bir yaprak birer gölgeyle çocuğun üzerine düşerken göz kapaklarının üzerinde film şeridi gibi oynattığı bu anılar adamın çocuğa bıraktığı tek mirastı.

FEYZULLAH SUCU

saye

Saye

Sessiz sedasız bir yolcuyum bugün
Heybemde senden kalan tek şey hüzün
Sokak lambasıyla arkamda gelen
Sanki gölgem değil de senin yüzün
Yağmurlu, soğuk bir yolda yürüdüm
Sevgi nedir diye her gün düşündüm
Senin sarman gereken bedenimi
Gölgem sardı ama yine üşüdüm
Yolun sonu nereye gider, bilmem
Zaten yok artık öyle bir düşüncem
Yalnızlık dışında yanımda gelen
Peşimi bırakmayan tek şey gölgem
Yol bitti, uçurum kenarındayım
Sana kavuşmak için buradayım
Seninle hayal ettiğim diyarda
Gölgem de yok artık, tek başımayım

SEVGI GÜLBAY

AYNADARI
ÇARESİZ

Aynadaki Çaresiz

Bir hiçliğin ortasında, "Keşke ölsem," diyorum.
Korkuyla sarıldığım oyuncağıma bakıp ağlıyorum.
Beni teselli etmesini beklediğim yapay gözlerin en derinine bakıyorum.
Can buluyor hayal dünyamda,
"Keşke gerçek olsa," diyorum.

Soğuk bir gecenin ortasında
Kendimle yüzleşiyorum;
Aynadaki gölgemle,
Acınası bir şekilde,
Derin bir sessizliğin içinde.

Uzun uzun bakıyorum.
Baktıkça dalıyorum içine,
İçindeki kimsesizliğe..
Paramparça oluyor ruhum.
"Keşke seni kurtarabilsem," diyorum.
Umutsuzluk akarken damarlarımda,
Son bir kez ona sarılmak istiyorum.

Gittikçe bütünleşiyoruz artık biz.
Bizdik zaten, o aynadaki çaresiz.
Her şeyin farkına vardığım bu gece çok sessiz:
Ben ve gölgem,
Kocaman bir kimsesiz.

GIZEM YOLDAŞ

Kimim Ki Ben?

"Kimim ki ben?" dedi kadınlardan biri. "Hiçbir yere ait olmayan belirsiz bir zeytin ağacının gölgesi olarak kaldım."

"Bir kere kaybettim" dedi kadınlardan bir başkası, "Şehirler boyunca arayacağım artık kendimi. Yeşil vadilerde, belki kıraç topraklarda... Kara kışlarca, susuz yazlarca arayacağım."

"Canımdan eksile eksile arayacağım," dedi en sessiz kadın. "Duam bitecek orada."

"Ya hâlâ bulamadıysan?" dedi en yaşlı kadın.

"Duası tamamlanmadan kopan bir tesbih olurum öyleyse." dedi.

"Toprağını bulamayan, hiçbir yere ait olamayan belirsiz bir zeytin ağacının gölgesiyiz." dediler hep birlikte.

Hep böyle olmaz mıydı zaten?

"Yoksa kendine gölge olmak zorunda kalan yalnızca ben miyim?" dedi en genç olanı.

"Ben miyim çölün ortasındaki yalnız ağaç, istasyondaki tek yolcu? Bir akşamüstü ülkesinde valizimi elimden alırken hasretle bana sarılacak bir çift kol yok muydu?" "Neden ait olmadık bir toprağa?" dedi kadınlar hep bir ağızdan yine.

"Gölgeyi taşıyarak yürümekten yoruldum." dedi en köşedeki.

"Gölgem... Beni kambur bırakan gölgem. Sırtımdaki göçüm... Gençliğimi yitirdim toprağımı ararken." dedi en yaşlısı yine, sigarasını derin derin çekerken.

Herkes sustu bir an. Yalnızca yanan tütünün çıtırtısı duyuldu.

"Büyüdük ya marifet gibi, bekliyor mu hâlâ babamın harabe evi?" dedi kadınlardan en çelimsizi. "Ayakta duracak gücü kalmayan bir harabe bekler mi yıllarca seni?" diye ekledi öteki.

"Hiçbir yere ait olmayan belirsiz bir zeytin ağacının gölgesiyiz." dedi yine hepsi. Milyon kere çoğaldı hüznler işte. Milyon kere yıkıldı baba evleri.

Sustu konuşan tüm kadınlar yine, yırtıcı bir sesle bölündü dalgın bakışlar. Tren istasyona yaklaştı. Susturdu koca gözlü kadın içinde konuşan herkesi. Valizini kucakladı, bu bilmediği yerde indi. Bu akşamüstü ülkesinde gölgesi önüne düşerken, usul usul kayboldu.

ELİFE RANA YILDIRIM

bunu temmuz biliyor

Bir yaz akşamı gölgene ay düşerse
Geçip gidersen sessiz adımlarla bu yoldan
Ilık bir rüzgar da eserse ardından
Buna ben şahidim temmuz şahit

Şimdi her şeyden vazgeçmiş bir halin var,
Biraz mahursun, biraz da ihtiyar
Kalmadı artık bizden bir iz burada
Sokağın adı da “beni unutma”

Sana düşen kuru bir dal dünya ağacından
Ve bir de bıraktığın hikaye yarım kalan
Hatıran yok senden bana kalan
Buna ben şahidim temmuz şahit.

Şimdi ellerin bilinmez bir diyarda
Habersiz ve bir başına dolaşıyor gibisin
Yağmur yağıyorken senin ardında,
Gidişine ben şahidim, temmuz şahit.

bunu
Temmuz
biliyor

NAGİHAN BAĞCI

İDİL YILDIRIM

Renkli Gölge

Gölge... Sizin için de sadece siyahı mı çağırıştırıyor?

Belki de bu, hepimizin ilk aklına gelen basit bir yanılsama: renksiz, silik, sadece ışığın düşmediği yer. Ama durup bir an düşünsenize... Gölgenizin rengârenk olduğunu.

Ne garip olurdu, değil mi?

Hayatımızda madden ya da manen pek çok gölge var. Bazıları karanlık ve dirençli; zorluğu, mücadeleyi temsil ediyor. Bazılarıysa bir ağacın altında dinlenirken hissettiğimiz o serin huzur gibi; eşsiz bir güzelliği taşıyor.

Hayat böyle zaten. Bir yanda göğüs gerdiğimiz yanımızla hayatta kalmaya çalışıyoruz, diğer yanda ise her sabaha yeniden başlama umuduyla ilerliyoruz. Kırılıyoruz ama tekrar ayağa kalkıyoruz. Tıpkı ışığın renklenebilmesi için prizmadan geçmesi gibi; bazen gölgemiz de ancak kırılarak renkleniyor. Belki de kötü olanı iyiyle kırarak yaratabiliyoruz o renkleri.

İlk adım, gölgemizi renksizleştiren düşüncelerden sıyrılmak olmalı: gölgede bırakıp unuttuğumuz anılardan, bizi hep geride bırakan insanlardan... Geriye sadece kendimiz kalana kadar.

Kendi gölgemizi yeniden çizelim. Kendi rengimizi bulalım. Belki o zaman renkli gölgeler sadece hayal değil; bir çağrıya, bir başlangıca dönüşür.

Ayşe Yüçmür Bozdemir

Denkli
Gölge

NILGÜN ÇETINKAYA

aydınlıklarda da vardın

Sadece arkamda değil,
önümde, sağımda, solumda,
hatta soluğumdaydın.

Görmeden bile hissedebildiğim,
aydınlıklarda da vardın,
zifiri gecelerde de.

Ardımdaydın, ayak izimdeydin,
bir yol gibi önümde,
bir rüzgar gibi peşimdeydin.

Bir düşünce kadar uzak,
bir adım kadar yakın.
Bir kaldırım taşında,

bir çıkmazda,
bir sığınak,
bir kaçış,

ve belki de bir varıştı gölgen—

geçmişten geleceğe.

FEYZA YURDUNKULU

KIRINTI

İçimde kalan son umut kırıntısını da
Çiçeklere bakarak harcıyorum.
Eskidendi o hevesler, bitti...
Şimdi nefes almak bile
Yaşamaktan sayılıyor.

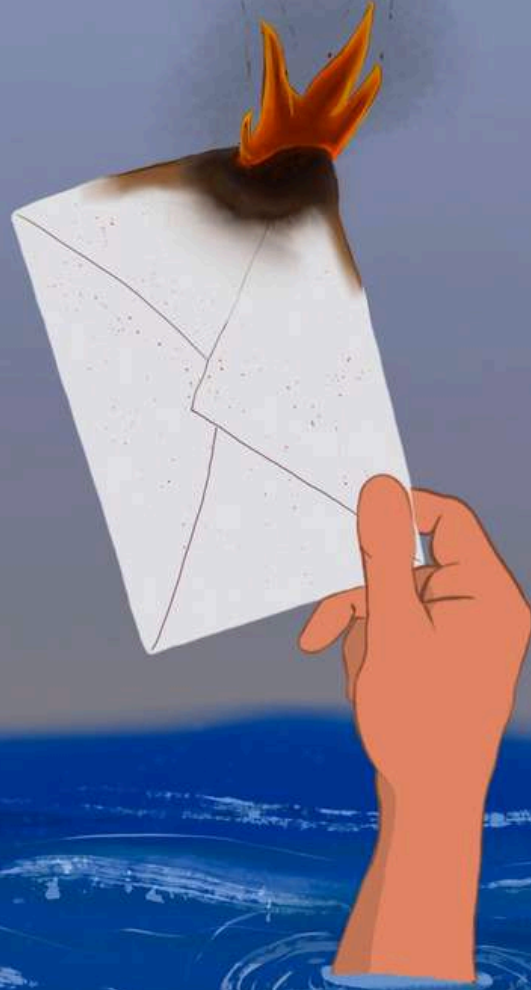
Bir gece, yolculuğa çıkıyorum;
Zihnimin içinde kara bulutlar dolaşiyor.
Kafamı kaldırıyorum,
Gözlerimde dolaşiyor.
Bu gece her şeyi yitiriyorum.

İlla bir şey söylemeye gerek yok,
Bazen sessizlik,
Bir bakışta kırabilir insanı.
İçinden alıp götürür
En güzel hisleri.

Aynı başladığı gibi bitti,
Sessizce...
Ve kendi içimde,
Bir köşede,
Çaresizce.

Günlerce gözlerinin en derinine baktım,
Belki anlarsın diye...
Bana karşı bu kadar mı kördü gözlerin?
Ben öyle bakarken,
Gözlerim bu denli titrerken,
Sen bana gözlerini kapadın.
Ve ben bir daha öyle içten
Kimseye bakamadım.

Her gün daha fazla iyileşirim sandım;
Gün geçtikçe daha fazla eksildim.
Günün sonunda,
Soğuk taş duvarlara bakakaldım.
İçimdeki huzursuzluk sardı bedenimi.
Sensiz kalacağımı biliyordum:
Nefessiz kaldım...
Yaşayacağımı biliyordum:
Ruhsuz kaldım...
Geleceğini biliyordum:
Sensiz kaldım.

ölümle YAŞAM ARASINDA asılı bir nefes

SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

Bir kirazdan vazgeçmek... Bir dutla yeniden bağlanmak hayata... İnsan bazen en büyük kararları, en olmadık yerlerde verir. Dolambaçlı yollarda, kör bir uçurumun kenarında yahut dudaklarına değen küçük bir meyvenin tadında... İran sinemasının büyük ustalarından olan Abbas Kiarostami'nin merceği işte böyle anlara tanıklık etmemizi sağlar. Hayatın en silik, en görünmeyen anlarında görünmeyi görünür kılar. Onun sineması, ölümle yaşam arasındaki çizgilerde, çocukların sessiz bakışlarında,

-Ne kadar güzel bir yer.

+Güzel mi? Toz topraktan başka bir şey yok.

-Toprağın güzel olduğunu düşünmüyor musun?

Bütün güzel şeyleri bize toprak verir.

+Öyleyse size göre, bütün güzel şeyler toprağa geri döner.

Kirazın Tadı, 1997

doğanın dinginliğinde ya da bir merceğin ardındaki yalan ile gerçeğin iç içe geçtiği anlarda anlam kazanır. *Kirazın Tadı* filmi de diğer yapıtları gibi gerçeği doğrudan göstermez; aksine, boşluklar bırakır. Her izleyici, o boşluklardan kendi hayal gücüyle geçerek anlamı kurar.

KIRAZIN TADI

Bir yolculukla başlar film. Ancak bu yolculuğun amacı bir yere varmak değildir; bir arayıştır. Bedii Bey'in tozlu yollar boyunca süren yolculuğu bir yerden çok hâli arar; kabullenilmeyi, belki de onaylanmayı. Zihninde buz tutmuş ve kalıplaşmış kararını uygulamak asil niyetidir. Fakat bu kararın son adımı bile bir başkasına ihtiyaç duyar: Onu kurtaracak ya da üzerine toprak atacak bir çift el.

Bedii Bey'in arayışı, kararı önceden verilmiş bir ölümün son hazırlığıdır. Arabasına aldığı hiç kimse onu bu kararından döndüremez. Ne inançla konuşan bir öğrencinin sözleri ne de ölümün kıyısından dönen bir yaşlı adamın geçmişi, Bedii Bey'in içindeki sessiz kararlılığı etkilemez. O yalnızca bir görev vermek ister: Biri gelip iki kez adını seslenecek, cevap almazsa yirmi kürek toprakla üzerini kapatacaktır. Eğer cevap alırsa, onu kurtaracaktır kazılan o çukurdan. Bu basit gibi görünen talimatlar, aslında ölümün sınırına çizilmiş bir ihtimali taşır: "Eğer cevap gelirse..." diye başlayan bu cümle, Bedii Bey'in dilinden düşmeyen ama belki de yüreğinin en derin yerinde yankılanan bir ihtimale dönüşür: yaşam. Çünkü ölmeye bu denli karar vermiş bir adam, toprak atılmadan önce adının iki kere seslenilmesini, kendisinin sarsılmasını istemez. Uyandırılmak istemek, hâlâ yaşama arzusunun varlığına işarettir. Toprakla kapanmadan önce bu denli bir aşamanın varlığı, büsbütün vazgeçilmemiş bir hayatın izidir.

Film boyunca hiçbir müziğin kullanılmaması, *Kirazın Tadı* filmine bir gerçeklik kazandırır. Virajlı ve ayrımlı yollar, sararmış solmuş bitkiler ölüm temasının anlatımına katkı sağlar. Toprak altına gömülen gölge, ara ara karakterin kadrajına giren siyah kuşlar ve ellerinde küreklerle tarlada çalışan işçiler, filmin yalın dünyasında sessiz metaforlar olarak dururlar; ancak her biri, ölümle yaşam arasındaki o ince çizgide anlatılmayanı söyler.

Kirazın Tadı filmi sanki ölümü isterken bile yaşam tohumlarının kök salmak istediği bir hayata dikkat çeker. Bedii Bey'in görevlendirdiği kişiden ölüp ölmediğini iyice kontrol etmesini istemesi yalnızca bir talep değil, aslında yaşamın bir çağrısıdır: belki bir dut, belki kameraya gülümseyen iki âşık...

Bazen de bir şiir fısıldar, *İbrahim Tenekeci'nin "Yarın Güzeldir"* şiirinin mısraları eşlik eder tüm bu yazılanlara; "Mevsimlerden keder mi söyle, Ne giysem yakışmıyor uçurumlardan başka Dağıtamıyor hiçbir güneş ruhumdaki sisi Ve ben hâlâ yarın güzeldir diyorum Kalmasa da albenisi."

Kirazın Tadı, 1997

"Dünya görüldüğü gibi değildir. Bakış açınızı değiştirmelisiniz ki dünya değişsin."

